

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 312/2015-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. mája 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészáros (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom [REDACTED], Advokátska kancelária, [REDACTED] [REDACTED], vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1, čl. 38 ods. 2 a čl. 40 ods. 2 a 3 Listiny základných práv a slobôd, ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Tdo V 5/2014 zo 7. apríla 2014 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 To 11/2012 z 25. apríla 2013, ako aj v spojení s rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku č. k. PK-2 T 18/2009-1138 zo 17. júla 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. júna 2014 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“),

vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1, čl. 38 ods. 2 a čl. 40 ods. 2 a 3 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Tdo V 5/2014 zo 7. apríla 2014 v spojení s uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 To 11/2012 z 25. apríla 2013, ako aj v spojení s rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku (ďalej len „špecializovaný súd“) č. k. PK-2 T 18/2009-1138 zo 17. júla 2012. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 3. júna 2014.

Zo sťažnosti vyplýva, že na sťažovateľa a na [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] bola podaná obžaloba za to, že v nezistenom období od 1. mája 2007 do 11. marca 2007 si ako poslanec Mestského zastupiteľstva mesta [REDAKOVANÉ] (ďalej len „zastupiteľstvo“) dal sľúbiť od [REDAKOVANÉ] prostredníctvom [REDAKOVANÉ] finančnú hotovosť v presne nezistenej výške za to, že na rokovaníach zastupiteľstva bude hlasovať za schválenie v obžalobe uvedených návrhov a zabezpečí aj ďalšie poslanecké hlasy, pričom 12. marca 2008 konkretizoval [REDAKOVANÉ] výšku vopred sľúbeného úplatku 340 000 Sk, keďže sľub splnil, za návrhy hlasoval a zabezpečil ďalšie poslanecké hlasy.

Rozsudkom špecializovaného súdu č. k. PK-2 T 18/2009-853 zo 16. apríla 2010 bolo vyslovené, že sťažovateľ si v súvislosti s obstaraním veci všeobecného záujmu cez sprostredkovateľa pre seba a pre inú osobu dal sľúbiť úplatok, čím spáchal zločin prijímania úplatku podľa ustanovenia § 329 ods. 1 Trestného zákona.

Na základe odvolania sťažovateľa uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 To 15/2010 z 2. júna 2011 bol rozsudok špecializovaného súdu zrušený a vec bola vrátená na ďalšie konanie. Podľa názoru najvyššieho súdu špecializovaný súd opomenul verifikovať zákonnosť vydania súdnych príkazov na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky vo vykonanom rozsahu. Neboli zabezpečené všetky nahrávky telefonických rozhovorov, došlo k neprípustnej selekcii hovorov, k závažnému porušeniu práv obhajoby a nebol ani náležite zistený skutkový stav.

Novým rozsudkom špecializovaného súdu č. k. PK-2 T 18/2009-1138 zo 17. júla 2012 bol sťažovateľ uznaný vinným zo zločinu prijímania úplatku podľa ustanovenia § 329 ods. 1 a 2 Trestného zákona, teda ako verejný činiteľ. Podľa názoru špecializovaného súdu ani po doplnení dokazovania v smere naznačenom najvyšším súdom sa na zistených skutkových okolnostiach nič nezmenilo. Vinu obžalovaných preukázal predovšetkým obsah nahratých telefonických hovorov.

Ďalším uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 To 11/2012 z 25. apríla 2013 bolo odvolanie sťažovateľa zamietnuté.

Na základe podnetu sťažovateľa zo 4. júla 2013 podal minister spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister“) 20. decembra 2013 dovolanie proti uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 5 To 11/2012 z 25. apríla 2013, a to z dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c), g) a i) Trestného poriadku [správne má byť „z dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c), g) a i) a ods. 3“, pozn.], teda pre zásadné porušenie práva na obhajobu, ďalej za to, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, a tiež za to, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia (správne má byť „pre zásadné porušenie práva na obhajobu“, pozn.), ďalej za to, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, tiež za to, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, a napokon za to, že rozhodnutie vychádza zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov v podstatných okolnostiach nesprávne zistený, alebo ak boli pri zisťovaní skutkového stavu závažným spôsobom porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci.

Uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tdo V 5/2014 zo 7. apríla 2014 bolo dovolanie ministra zamietnuté, pretože dovolací dôvod podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku nebol preukázaný. Podľa názoru najvyššieho súdu konajúce súdy sa veľmi starostlivo a podrobným spôsobom zaoberali skutkovým stavom, dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom a dospeli k správnym skutkovým a právnym záverom. V neposlednom rade podľa názoru najvyššieho súdu minister dovolacie dôvody podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c), g) a i) Trestného poriadku žiadnym spôsobom neodôvodnil a neuviedol, v čom konkrétne vidí ich naplnenie (len na ne formálne odkázal). Preto najvyšší súd tieto dovolacie dôvody nepreskúmal.

Podľa názoru sťažovateľa všeobecné sudy dôsledne nepostupovali v intenciách základných procesných zásad, a teda nezistili dostatočne skutkový stav a nevykonali dôkazy nevyhnutné na dostatočné posúdenie veci. Došlo tým k porušeniu označených práv sťažovateľa podľa ústavy, listiny a dohovoru. Ide predovšetkým o nepreukázanie spáchania skutku uvedeného v obžalobe, potom o porušenie základných zásad trestného konania, ďalej o nezákonnosť vykonaných dôkazov a neprípustnú selekciu, tiež o arbitrárnosť a nepreskúmateľnosť rozhodnutia a napokon o nenaplnenie obligatórneho znaku trestného činu.

V súvislosti s nepreukázaním spáchania skutku uvedeného v obžalobe sťažovateľ poukazuje na to, že ani k jednému z konaní vyplývajúcich z obžaloby, resp. z odsudzujúceho rozsudku, nedošlo. Mieri tým na záver najvyššieho súdu, podľa ktorého bol trestný čin dokonaný prijatím sľubu v situácii, keď sťažovateľ ako verejný činiteľ (poslanec) prijal sľub úplatku v súvislosti s obstarávaním veci všeobecného záujmu, teda v súvislosti s plnením verejných úloh, ktorým v danom prípade bolo hlasovanie za odpredaj majetku mesta na rokovaní zastupiteľstva v prospech [REDACTED]. Ak je vykonaným dokazovaním preukázané, že konanie, ktoré tvorí podstatu skutku, za ktorý je sťažovateľ stíhaný, sa nestalo, nie je ani možné ho za takéto konanie odsúdiť. V predmetnom prípade treba za relevantné konanie a relevantný následok považovať „sľúbenie si úplatku za hlasovanie, zabezpečenie ďalších hlasov a samotné hlasovanie sťažovateľa za návrhy“. Ani k jednému z týchto konaní na strane sťažovateľa nedošlo. „Sľúbenie si úplatku“ bolo v priebehu konania preukazované výlučne nepriamo a selektívne vybranými dôkazmi, ktoré navyše jasne, zrozumiteľne a jednoznačným spôsobom takéto konanie sťažovateľa nepreukázali. Zo strany sťažovateľa nedošlo ani k „zabezpečeniu ďalších hlasov“, čo potvrdili všetky svedecké výpovede poslancov, podľa ktorých sťažovateľ ich o hlasovanie nežiadal, nič im za to nesľúbil a ani od neho nič nežiadali. Svedkovia dokonca výslovne uviedli, že sťažovateľ s nimi o žiadosti [REDACTED] ani nehovoril. V neposlednom rade je dôležité, že sa sťažovateľ rokovania zastupiteľstva 11. marca 2008 ani nezúčastnil. Pritom všeobecné sudy porušili sťažovateľovo základné právo na obhajobu, pretože mu nedovolili preukázať dokazovaním, že sa na hlasovaní o tomto bode programu nezúčastnil. Túto

skutočnosť preukazuje prepis hovoru č. 221 z 12. marca 2008 o 8.36 h, resp. prepis hovoru č. 220 z 12. marca 2008 o 8.32 h, ako aj ďalšie prepisy hovorov. Tieto prepisy nepochybne zakladajú dôvodnú pochybnosť o tom, či sťažovateľ skutočne hlasoval za odpredaj majetku [REDACTED]. Možno preto podľa sťažovateľa konštatovať, že sa skutok preukázateľne nestal.

Podľa názoru sťažovateľa nebola zohľadnená ani skutočnosť, že zo žiadneho z vykonaných odposluchov nevyplýva, že by sťažovateľ žiadal pre seba či pre iných úplatok. Akékoľvek tvrdenia vyplývajúce z rozhovorov medzi [REDACTED] a [REDACTED] sú nepravdivé a nemajú vzťah k sťažovateľovi.

V súvislosti s porušením základných zásad trestného konania sťažovateľ namieta, že zo strany orgánov činných v trestnom konaní boli vykonávané a objasňované dôkazy len v jeho neprospech, obhajobe neboli bez relevantného dôvodu sprístupnené všetky vykonané prepisy, neodôvodnene nedošlo k výsluchu [REDACTED], ktorý sťažovateľ navrhol, a k zabezpečeniu prepisu hovoru medzi sťažovateľom a [REDACTED] pričom vykonané dôkazy boli vyhodnotené nezákonným spôsobom. Taktiež bez relevantného dôvodu nebolo vykonané porovnanie zoznamu hovorov od mobilného operátora so zoznamom hovorov prezentovaným orgánmi činnými v trestnom konaní. Všeobecné sudy tak zasiahli aj do základného práva sťažovateľa na obhajobu, lebo obhajobnému právu navrhovania dôkazov zodpovedá povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a buď mu vyhovieť, alebo ho odmietnuť, pričom v prípade odmietnutia treba uviesť primerané zdôvodnenie. Tvrdenie najvyššieho súdu, podľa ktorého dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom, podľa sťažovateľa neobstojí vzhľadom na to, že dôkazy boli vykonávané v rozpore so zákonom a selektívne. Sťažovateľ namieta, že všeobecné sudy preto porušili svoju povinnosť dostatočne zistiť skutkový stav a zaoberať sa každým procesným návrhom sťažovateľa.

V súvislosti s nezákonnosťou vykonaných dôkazov a neprípustnou selekciou sťažovateľ pripomína, že opakovane poukazoval na nezákonnosť vydaných príkazov na odpočúvanie a vykonanie záznamu telekomunikačnej prevádzky. Správa prečítaná ako dôkaz na hlavnom pojednávaní 16. júla 2012 neverifikovala zákonnosť a úplnosť

vykonaných odposluchov, keďže je datovaná z apríla 2012 a bola doplňovaná dodatkami zo dňa, kedy sa vykonávalo hlavné pojednávanie. Správa teda nebola spracovaná po vykonaní odposluchov a nebola zaslaná spolu s ich prepismi vyšetrovateľovi, ale na dožiadanie súdu bola ako informácia dodatočne spracovaná. Preto nebolo možné verifikovať, ktoré osoby uskutočnili hovor. Podľa názoru sťažovateľa došlo týmto postupom k porušeniu ustanovení § 270 ods. 2 a § 115 ods. 6 Trestného poriadku, keďže v správe absentujú jej viaceré podstatné obsahové náležitosti a nie je možné verifikovať zákonnosť a úplnosť vykonaných dôkazov. Obsahom správy mal byť aj záznam, že sa uskutočnil rozhovor medzi sťažovateľom a jeho obhajcom a že záznam tohto hovoru bol predpísaným spôsobom zničený. Absencia takéhoto záznamu spôsobuje, že prepisy nie je možné verifikovať a ich porovnaním s evidenciou hovorov od mobilného operátora vznikajú závažné pochybnosti o ich úplnosti, objektívnosti a najmä zákonnosti. Za nezákonnosť vykonaných dôkazov treba považovať podľa sťažovateľa aj odmietnutie vykonať porovnanie zoznamu hovorov od mobilného operátora so zoznamom vykonaných odposluchov. Tým došlo k vylúčeniu dôkazov svedčiacich v prospech sťažovateľa, k neprípustnej selekcii, a teda i k znemožneniu uplatnenia základného práva sťažovateľa na účinnú obhajobu. Neboli vykonané všetky prepisy hovorov uskutočnených v rozhodnom období, pretože došlo k účelovému a selektívnemu výberu iba tých, ktoré boli v neprospech sťažovateľa. Zo strany orgánov činných v trestnom konaní a súdu došlo k priamemu napomáhaniu žalujúcej strane v neprospech sťažovateľa. Nikto totiž podľa sťažovateľa nie je oprávnený podľa vlastných kritérií vykonávať selekciu dôkazov, resp. viesť konanie určitým smerom.

V zmysle zrušujúceho uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 5 To 15/2010 z 2. júna 2011 bolo podľa názoru sťažovateľa povinnosťou špecializovaného súdu potrebné dôkazy zopakovať a vykonať ďalšie, verifikovať získané záznamy odposluchov a posúdiť ich z hľadiska súladu so zákonom, zabezpečiť všetky nahrávky telefonických hovorov a náležite zistiť skutkový stav. Špecializovaný súd si tieto povinnosti ani v novom konaní nesplnil, pričom táto vada nebola odstránená ani v odvolacom konaní. Najvyšší súd v odvolacom konaní takto bez relevantného dôvodu skutkový stav, ktorý najskôr považoval za nedostatočne zistený, v ďalšom už označil za správny, a to bez toho, aby bol na to

relevantný dôvod, teda bez toho, aby špecializovaný súd doplnil dokazovanie v nariadených intenciách. Záver o vine sa podľa sťažovateľa opiera o nepriame dôkazy (vykonané odposluchy), pričom zákonnosť týchto dôkazov bola spochybnená. Sťažovateľ bol teda uznaný vinným na základe dôkazov, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom [§ 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku].

Sťažovateľ poukazuje aj na to, že ako dotknutá osoba má možnosť namietat nezákonnosť odpočúvania a z toho vyplývajúcu nepoužiteľnosť odpočúvaných rozhovorov. Je totiž toho názoru, že príkazy a súhlasy na vykonanie odposluchov sa neopierali o odôvodnenie vychádzajúce z konkrétnych skutočností.

V súvislosti s arbitrárnosťou a nepreskúmateľnosťou rozhodnutia sťažovateľ zdôrazňuje, že podľa uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 5 To 15/2010 z 2. júna 2011 bolo potrebné dôkazy opakovať, vykonať ďalšie dôkazy, verifikovať získané záznamy z odposluchov a posúdiť ich z hľadiska súladu s Trestným poriadkom, zabezpečiť všetky nahrávky telefonických hovorov a náležite zistiť skutkový stav. Následne bez toho, aby si špecializovaný súd tieto svoje povinnosti splnil, najvyšší súd v novom odvolacom rozhodnutí označil skutkový stav za náležite zistený. V skutočnosti totiž špecializovaný súd nepostupoval dôsledne v intenciách základných procesných zásad, a teda nezistil dostatočne skutkový stav a nevykonával dôkazy potrebné na posúdenie veci. Nebola splnená povinnosť zachovať neustrannosť bez toho, aby sa napomáhala jednej alebo druhej strane selektívnym vykonávaním dôkazov v neprospech sťažovateľa. Týmto spôsobom došlo podľa sťažovateľa k hrubému porušeniu jeho práv na obhajobu.

V súvislosti s nenaplnením obligatórneho znaku trestného činu sťažovateľ uvádza, že v celom priebehu prípravného konania nebol predložený jediný dôkaz, ktorý by preukazoval jeho úmyselné konanie smerujúce k tomu, aby si dal pre seba alebo pre iného sľúbiť úplatok.

Sťažovateľ žiada vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených článkov ústavy, listiny a dohovoru v konaní vedenom najvyšším súdom pod sp. zn. 1 Tdo V 5/2014 v spojení s konaním vedeným najvyšším súdom pod sp. zn. 5 To 11/2012

a špecializovaným súdom pod sp. zn. PK-2 T 18/2009 s tým, aby boli uznesenia najvyššieho súdu zo 7. apríla 2014 a z 25. apríla 2013, ako aj rozsudok špecializovaného súdu zo 17. júla 2012 zrušené a vec bola vrátená špecializovanému súdu na ďalšie konanie. Požaduje tiež náhradu trov právneho zastúpenia advokátom.

Napokon sťažovateľ požaduje vydanie dočasného opatrenia, ktorým by bola odložená vykonateľnosť uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tdo V 5/2014 zo 7. apríla 2014 v spojení s uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 To 11/2012 z 25. apríla 2013 a rozsudkom špecializovaného súdu č. k. PK-2 T 18/2009-1138 zo 17. júla 2012.

II.

Z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tdo V 5/2014 zo 7. apríla 2014 vyplýva, že ním bolo podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku zamietnuté dovolanie ministra proti uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 5 To 11/2012 z 25. apríla 2013. Podľa odôvodnenia uznesenia k dovolaniu ministra sa vyjadril príslušný prokurátor, ktorý nesúhlasil s dôvodmi dovolania a navrhol ho ako nedôvodné zamietnuť. Podľa názoru najvyššieho súdu právom ministra je síce napadnúť dovolaním rozhodnutie pre nesprávne zistenie skutkového stavu a hodnotiť tak rozsah dokazovania, alebo namietať porušenie ustanovení zabezpečujúcich objasnenie vecí (najmä procesné predpisy týkajúce sa nerešpektovania obhajoby), avšak z ustanovenia § 373 ods. 3 Trestného poriadku nevyplýva jeho neobmedzené právo namietať hodnotenie vykonaných dôkazov, najmä pokiaľ sa konajúce súdy dôsledne týmito dôkazmi zaoberali. V dovolacom konaní ani za súčasného použitia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku neprichádza do úvahy iné hodnotenie dôkazov súdmi, ak je toto založené na prísnom logickom úsudku, ku ktorému konajúce súdy dospeli na podklade starostlivého posúdenia každého vykonaného dôkazu z hľadiska jeho prípustnosti, závažnosti a vierohodnosti. Z toho vyplýva, že dovolací súd na podklade tohto dovolania preskúmava hranice dokazovania predmetného trestného činu z hľadiska množstva a kvality dôkazov, avšak samotný rozsah hodnotenia dôkazov skúma iba z aspektov zákonnosti, závažnosti a vierohodnosti. Minister odôvodnil dovolanie tým, že nebolo preukázané, aby sa

sťažovateľ dopustil konania popísaného v skutkovej vete rozsudku špecializovaného súdu, pričom mala byť porušená zásada „in dubio pro reo“. Podľa názoru najvyššieho súdu existencia rozporov medzi dôkazmi sama osebe neznamená, že by nebolo možné uznať obvineného vinným a že by akékoľvek rozpory v dôkazoch museli nutne viesť k uplatneniu pravidla in dubio pro reo. Napriek rozporom medzi dôkazmi môže súd podľa konkrétnej dôkaznej situácie dospieť k spoľahlivému záveru o spáchaní trestného činu obvineným. Rozhodnúť sa v prospech obvineného je možné len za predpokladu, ak existujúce rozpory sú také zásadné, že vina obvineného nie je nepochybná ani po starostlivom vyhodnotení všetkých dôkazov, pričom do úvahy neprichádza možnosť vykonania ďalších dôkazov. Pravidlo in dubio pro reo je na mieste použiť vtedy, ak sú pochybnosti o vine dôvodné, t. j. rozumné a týkajú sa podstatných skutočností, takže v konfrontácii s nimi by výrok o spáchaní trestného činu nemohol obstáť. Pochybnosti teda musia byť z hľadiska rozhodnutia o vine závažné a neodstrániteľné vykonaním ďalších dôkazov či vyhodnotením zostávajúcich dôkazov. Ak sa pochybnosť podarí odstrániť tým, že dôkazy budú hodnotené voľne podľa vnútorného presvedčenia a po starostlivom, objektívnom a nestrannom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo a v súhrne, potom nie je dôvod rozhodovať v prospech obvineného, i keď sú medzi dôkazmi určité rozpory. Rozpory, na ktoré minister poukazoval (niektoré klamlivé tvrdenia [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] týkajúce sa telefonických hovorov so sťažovateľom), v kontexte vykonaných dôkazov, získaných najmä z odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky medzi [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (10. decembra 2007, 11. decembra 2007, 28. februára 2007, 11. marca 2008, 12. marca 2008, 25. marca 2008) a medzi [REDAKOVANÉ] a sťažovateľom (25. februára 2008, 11. marca 2008, 12. marca 2008 a 25. marca 2008), nezakladajú dôvodnú pochybnosť o vine sťažovateľa. Špecializovaný súd po vrátení veci odvolacím súdom vykonal na hlavnom pojednávaní v dňoch 16. a 17. júla 2012 dokazovanie prehratím zvukových záznamov z uskutočnenej telekomunikačnej prevádzky, pripojil do spisu prepisy jednotlivých záznamov, ktoré zaslal aj procesným stranám a oboznámil ich so správami o odpočúvaní a zázname telekomunikačnej prevádzky. Následne špecializovaný súd v odôvodnení rozsudku zo 17. júla 2012 uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Preto je

nedôvodná námietka ministra, že špecializovaný súd si po zrušení rozhodnutia dôsledne nesplnil povinnosť vykonať všetky úkony a dôkazy nariadené odvolacím súdom. Tvrdenie o určitej selekcii a hodnotení dôkazov len v neprospech obvineného je len prenosom námietok sťažovateľa z konania predchádzajúceho zrušeniu rozsudku zo 16. apríla 2010, ktoré je navyše po predchádzajúcom vrátení veci už zjavne neopodstatnené. Preto nemožno bez ďalšieho konštatovať, že bol skutkový stav nesprávne zistený, najmä keď dovolanie neuvádza konkrétne, v čom vidí nesprávne zistenie skutkového stavu. Dôkazy presvedčivo preukazujú, že sa sťažovateľ dopustil skutku tak, ako je ustálený v skutkovej vete rozsudku. V spojitosti s námietkou ministra, že neboli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu prijímania úplatku, treba konštatovať, že objektívna stránka činu „dá si sľúbiť úplatok“, je formou prípravy, ktorá je povýšená na dokonaný trestný čin. Tento obligatórny znak je naplnený, ak páchatel ponuku úplatku neodmietne a výslovne alebo konkludentne s ňou súhlasí. Nie je rozhodujúce, či dôjde k splneniu sľubu. Trestný čin bol dokonaný prijatím sľubu v situácii, keď sťažovateľ ako verejný činiteľ tak urobil v súvislosti s obstarávaním veci všeobecného záujmu. Úplatok bol sťažovateľovi prisľúbený jednak za to, že zabezpečí ďalšie poslanecké hlasy, ale aj za to, že bude za návrhy hlasovať, čo 11. marca 2008 aj urobil. Toto konanie preukazuje najmä komunikácia medzi [REDACTED] a sťažovateľom vyplývajúca z odposluchov a záznamov telekomunikačnej prevádzky z 25. februára 2008, 11. marca 2008, 12. marca 2008 a 25. marca 2008, resp. jednotlivé skutočnosti zistené z týchto hovorov, ktoré zodpovedajú skutočnostiam zisteným z telefonických hovorov medzi [REDACTED] a [REDACTED] (z 10. decembra 2007, 11. decembra 2007, 28. februára 2008, 11. marca 2008, 12. marca 2008 a 25. marca 2008). Obsah týchto rozhovorov je dôležitý pre posúdenie viny sťažovateľa najmä za situácie, keď okolnosti schvaľovania návrhov prevodov nehnuteľností, ako aj listinné dôkazy týkajúce sa rokovania zastupiteľstva potvrdzujú skutočnosti uvádzané v zvukových záznamoch. Z odposluchov telefonických hovorov je zrejmé, že sťažovateľ po hlasovaní v zastupiteľstve 11. marca 2008 zaslal [REDACTED] sms správu s informáciou o tom, že hlasovanie prešlo o 1 hlas, pričom on zabezpečil 9 hlasov v prvom hlasovaní a 8 hlasov v druhom hlasovaní. Predmetnú informáciu následne potvrdil aj v telefonickom rozhovore toho istého dňa, keď uviedol: „musel som tých mojich pod krk chytiť, lebo oni, že to nemôžu, keď taký článok vyšiel, že čo

na to povedia novinári“ a „aj tak to dostal (rozumej [REDACTED]) za tretinovú cenu aj v danom stave (v dezolátnom stave), v akom je“. Na záver tohto telefonátu sťažovateľ opätovne zdôraznil, že „dokopy zabezpečil 17 hlasov“ a že „aj ty viacej zarobíš“ (rozumej [REDACTED]), pričom „on (rozumej [REDACTED]) neprerobí ani halier na tom“. Z ďalšieho zvukového záznamu telekomunikačnej prevádzky z 12. marca 2008 vyplýva, že sťažovateľ namietal, že „nekoná akoby mal (rozumej [REDACTED]), lebo my sme prácu vykonali, to čo sme sľúbili (rozumej [REDACTED] a [REDACTED]), máme za sebou, teda keď niekto splní úlohu, tak aj on musí plniť úlohu a kvôli tým novinám ešte s tým tolko roboty bolo“. V ďalšom telefonickom rozhovore [REDACTED] ubezpečil sťažovateľa, že [REDACTED] „všetko normálne zaplatí, len chce, aby to bolo podpísané primátorom“, pričom v tejto súvislosti spomenul aj konkrétnu sumu, ktorá mala byť sťažovateľovi vyplatená za získané hlasy, t. j. 340 000 Sk. Z uvedeného vyplýva, že na základe dôkazov, ktoré boli získané a vykonané zákonným spôsobom, mohol aj dovolací súd nad akúkoľvek pochybnosť konštatovať, že sťažovateľ si nechal úplatok sľúbiť. Vo vzťahu k uplatneným dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c), g) a i) Trestného poriadku je potrebné poukázať na ustanovenie § 369 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého podnet ministrovi môže podať len osoba, ktorej zákon nepriznáva právo na podanie dovolania okrem osoby, ktorá nespĺňa podmienku dovolania uvedenú v § 372 ods. 1 Trestného poriadku (podmienka využitia zákonného práva podať riadny opravný prostriedok). Je zrejmé, že zákon nepriznáva obvinenému právo podať podnet na podanie dovolania ministrovi z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, keďže mu žiadna okolnosť nebráni v tom, aby takéto dovolanie prostredníctvom svojho obhajcu podal aj sám. Napriek tomu, že minister podal dovolanie nielen z dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku, ale aj z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), g) a i) Trestného poriadku, tieto žiadnym spôsobom neodôvodnil a neuviedol, v čom konkrétne vidí ich naplnenie. Nadväzujúc na uvedené, najvyšší súd tieto dovolacie dôvody, na naplnenie ktorých minister len formálne odkázal, nepreskúmal.

Podľa zistenia ústavného súdu sťažovateľ prostredníctvom svojho obhajcu podal proti uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 5 To 11/2012 z 25. apríla 2013 dovolanie datované 4. júla 2013, ktoré bolo špecializovanému súdu doručené 8. júla 2013. Uznesením predsedu

senátu špecializovaného súdu č. k. PK-2 T 18/2009-1452 z 9. septembra 2013 bolo vzaté na vedomie späťvzatie dovolania, ku ktorému došlo 4. septembra 2013. Uznesenie špecializovaného súdu sa stalo právoplatným 9. septembra 2013.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd v prvom rade poukazuje na to, že pokiaľ sťažovateľ namieta porušenie označených práv uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 To 11/2012 z 25. apríla 2013 v spojení s rozsudkom špecializovaného súdu č. k. PK-2 T 18/2009-1138 zo 17. júla 2012, proti uvedenému rozsudku špecializovaného súdu bolo prípustné odvolanie ako riadny opravný prostriedok, čo napokon sťažovateľ aj využil, a preto právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa mal najvyšší súd v rámci odvolacieho konania, pričom proti

odvolaciemu uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 5 To 11/2012 z 25. apríla 2013 bolo možné podať dovolanie, tým je zároveň v danom rozsahu vylúčená právomoc ústavného súdu.

Odlíšná je situácia týkajúca sa tej časti sťažnosti, ktorá smeruje proti uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tdo V 5/2014 zo 7. apríla 2014. Túto časť sťažnosti treba považovať sčasti za neprípustnú a sčasti za zjavne neopodstatnenú.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Sťažovateľ v podanej sťažnosti vo viacerých súvislostiach namieta jednak porušenie práva na obhajobu, ale tiež použitie nezákonne získaných, resp. nezákonne vykonaných dôkazov.

V súvislosti s porušením práva na obhajobu namieta, že mu nebolo umožnené preukázať dokazovaním, že sa na hlasovaní zastupiteľstva nezúčastnil, nebolo náležite zdôvodnené, prečo neboli akceptované v rámci obhajoby niektoré jeho dôkazné návrhy a napomáhalo sa obžalobe selektívnym vykonávaním len tých dôkazov, ktoré boli v jeho neprospech.

V súvislosti s použitím nezákonne získaných, resp. nezákonne vykonaných dôkazov, namieta, že neboli zákonne vydané príkazy na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky pre nedostatočne konkrétne odôvodnenie, správa prečítaná ako dôkaz na hlavnom pojednávaní 16. júla 2012 neverifikovala zákonnosť a úplnosť vykonaných odposluchov, keďže bola vydaná a doplňovaná až dodatočne, pričom absentovali aj jej

viaceré podstatné obsahové náležitosti, a sťažovateľ bol uznaný vinným na základe dôkazov, ktoré neboli zaobstarané zákonným spôsobom.

Uvedené námietky sťažovateľa mu umožňovali podanie dovolania v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) a g) Trestného poriadku. Ústavný súd zistil, že sťažovateľ právo podať dovolanie prostredníctvom svojho obhajcu aj využil, avšak podané dovolanie vzal späť, takže v konečnom dôsledku dovolacie konanie skončilo bez rozhodnutia dovolacieho súdu.

Možno urobiť záver, že sťažovateľ v súvislosti s už uvedenými námietkami nevyužil zákonnú možnosť podania dovolania, hoci išlo o účinný mimoriadny opravný prostriedok, ktorý mal k dispozícii. To zakladá neprípustnosť sťažnosti v uvedenej časti.

Treba dodať, že sťažovateľ ani len netvrdil (tým menej preukazoval), že podané dovolanie vzal späť z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Preto ani neprichádzal do úvahy prípadný možný postup ústavného súdu podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Jadrom ďalších námietok sťažovateľa je tvrdenie, podľa ktorého vykonaným dokazovaním sa nepreukázalo, že by spáchal skutok, za ktorý bol odsúdený. V tejto súvislosti sťažovateľ preberá argumentáciu uvedenú v dovolaní ministra, ktorú zároveň rozširuje o ďalšie, podrobnejšie dôvody a názory.

Podľa názoru ústavného súdu argumentácia najvyššieho súdu sa javí ako podrobná, dostatočná a presvedčivá. Nejaví známky arbitrárnosti či zjavnej neodôvodnenosti. Skutočnosť, že sťažovateľ má na hodnotenie dôkazov odlišný názor, nemôže sama osebe znamenať porušenie označených práv.

Je zrejmé, že z pohľadu všeobecných súdov rozhodujúce boli záznamy odposluchov telefonických rozhovorov, ku ktorým došlo medzi stíhanými osobami. Za situácie, keď obsah týchto telefonátov nebol vždy v plnom súlade so svedeckými výpoveďami, súdy uverili obsahu telefonických hovorov. Rozhodne tým neprekročili hranice voľného hodnotenia dôkazov. Sem spadajú rozpory v otázke, či sťažovateľ zabezpečil alebo nezabezpečil hlasy ďalších poslancov, či sa vôbec zúčastnil hlasovania, či si nechal sľúbiť za

súhlas prevodu nehnuteľnosti úplatok. Hoci zo svedeckých výpovedí poslancov aktivity sťažovateľa nevyplývajú, sú však zrejmé z odposluchov, na ktoré najvyšší súd podrobne poukázal. Napokon neobstojí ani námietka, že špecializovaný súd nerešpektoval všetky pokyny najvyššieho súdu v rámci vrátenia veci na ďalšie konanie. Sťažovateľ ani neuviedol, v čom konkrétne mal v tomto smere špecializovaný súd pochybiť.

Ústavný súd považuje napokon za potrebné poznamenať, že sťažovateľ nevyužil možnosť podať v rámci konania o dovolaní ministra vyjadrenie k dovolaniu (z uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že vyjadrenie podal iba príslušný prokurátor). Pokiaľ teraz v konaní vedenom ústavným súdom sa snažil dovoláciu argumentáciu ministra doplniť, resp. rozšíriť, treba to považovať za neprípustné v zmysle § 53 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde. Sťažovateľ mal možnosť svoju terajšiu argumentáciu uplatniť v rámci dovolania podaného ministrom, čo však neurobil.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. mája 2015